

A FEHÉR MEGYEI KISVÁROS FEJLŐDÉSÉNEK ISLENDÜLETET ADOTT A BETHLEN GÁBOR KOLLÉGIUM FELÚJÍTÁSA

A turizmusra építenének Nagyenyeden

FORRÁS: FACEBOOK/BETHLEN GÁBOR KOLLÉGIUM

Előnyös fekvése, megközelíthetősége, a számos látnivaló csak néhány ok, amiért érdemes felkeresni Nagyenyedet. A Fehér megyei kisváros a turizmustól remél szebb jövőt, a felújított kollégium, a vártemplom restaurálása és a főtéri fejlesztések is ezt segítenék.

→PAP MELINDA

Nem hivalkodik, álmos kisváros képét mutatja, ahogy a vasárnap reggeli órákban megérkezünk a főtéri parkolóba. Nagyenyed nem sokban változott húsz év alatt, amióta friss diplomás tanítónőként elballagtam a Bethlen Gábor Kollégiumból – alapítom meg. Még az iskola körüli kávézók is a régiek. Csak a kollégium magasodik vadonatúj homlokzattal a városközpont fölé. És a vártemplom falait borítják létrák, tetőzetét nejlondarabok – felújítás alatt áll. A bástyák sorra megújultak, már csak egy van hátra – mondja Lőrincz Helga alpolgármester. Más forrás híján saját költségvetéséből újította fel a városvezetés, a bástyák és a várfal a város tulajdonát képezik. De a büdzsé a bukaresti intézkedések miatt nem úgy alakult, ahogy szeretnék volna, így az utolsó jövőre marad.

Megújul a vártemplom

Addig a református vártemplom restaurálásával is haladnak, erre európai uniós támogatást szerzett a nagyenyedi református egyházközség. A koraközépkori műemléknél évekkel ezelőtt statikai problémákat észleltek, rég megérett a felújításra. A szerződést még 2017 júniusában aláírták a központi fejlesztési ügynökséggel – mesélte korábban Tóth Tibor László lelki-

CÍMLAPFOTÓ: Turisztikai idill a nagyenyedi vártemplom tövében

Tanévnyitó a Bethlen Gábor Kollégiumban: hatványozottan odafigyelnek a kisgyerekes szülők igényeire

pásztor. Helyreállítására 3,6 millió eurós támogatást ítélt meg a Regionális Operatív Program (POR) keretében. A 16,2 millió lejes beruházásból 15,8 millió lej a vissza nem térítendő uniós támogatás. A nyertes cégnek 30 hónap áll rendelkezésére, hogy korszerűsítse a korábban őrtoronyként is szolgáló épületet. Amelyet már ki is ürítettek, az istentiszteleteket a kollégium földszintjén, az egykori tanári szobában tartják, a máskor gondosan bezárt kapuk most nyitva állnak a sorra érkező, többnyire idős hívek előtt. Elsősorban a templom tartószerkezetét kell megerősíteni, miután pár éve saját erőből voltak kénytelenek erre ideiglenes megoldást találni és négy vonórudat építettek be, hogy a boltozat ne szakadjon a hívek nyakába.

Folytatódó építkezés

Hasonló nemkívánatos esetre egykor a szemközti Bethlen Gábor

Kollégiumban volt már példa: az egykori rajzteremben szakadtak be a boltozati gerendák. Azóta a teljes ingatlanegyüttes új ruhát kapott, 2010–2016 között uniós forrásból korszerűsítették a tulajdonos Erdélyi Református Egyházkerület és a nagyenyedi önkormányzat példaértékű együttműködésének köszönhetően.

A Bethlen Gábor erdélyi fejedelem által 1622-ben Gyulafehérváron alapított, majd Apafi Mihály által Nagyenyedre költöztetett alma materben nem csak a külsőre adnak, bár a ragyogóan fehér falak miatt jóval tágasabbnak tűnő folyosókon, termekben, lekövezett, fákkal szepített udvaron határozottan jól esik sétálni.

Ennél azonban fontosabb, hogy a kollégiumban ma is van élet, sőt, folytatódik az építkezés. Nem is állt le szinte egyáltalán – meséli Szócs Ildikó igazgatónő. Arra utal, hogy az iskola udvarán

FOTÓ: PAP MELINDA

található egykori tanári lakásban tankonyhát alakítottak ki és szereltek fel a szakiskolás diákok részére. Szakács-pincér szakon folyik itt képzés, a májusban átadott korszerű épületet az új tanévtől vehetik használatba a diákok, szakmai gyakorlatukat végzik itt.

→**A kollégiumban ma is van élet, sőt, folytatódik az építkezés. Nem is állt le szinte egyáltalán – meséli Szócs Ildikó**

De az egykori kiskórház helyén is építkezés zajlik, a magyar kormány óvoda- és bölcsődeépítési programja talált táptalajra Nagyenyeden is. Az új óvodára egyrészt azért van szükség, mert a korábbi nem annak épült és ki is nőtték, másrészt hiába kérte, nem szolgáltatták vissza az egyházkerületnek. (Akárcsak a mellette lévő, kívülről elhagyatottként tűnő Kós-épület.) Az óvodánál is égetőbb szükség van a bölcsődére, egyre több szülő igényli a felügyeletet 3 évesnél kisebb gyereke számára, míg a nagyobbaknál hosszított programra lenne szükség.

Sikerül tartani a létszámot

A kisgyerekes szülők igényeire hatványozottan odafigyelnek, csemetéik jelentik az utánpótlást a kollégium számára. Miközben Erdély-szerte a gyereklétszám csökkenésére panaszkodnak a magyar iskolák, a kívül-belül újjávarázsolt, a legmodernebb eszközökkel – okostáblákkal, internet-hozzáféréssel – rendelkező enyedi kollégiumban pár éve tartani tudják a 600-as diáklétszámot, sőt, az új tanévben kicsit növekedik is. Szócs Ildikó szerint

az alsó tagozaton jelentkező hiányt a középiskolában pótolják, az egyetlen nyolcadik osztály a liceumban háromra szaporodik azáltal, hogy a kollégium még mindig képes máshonnan fiatalokat vonzani. A reálszakon rendszeresen túljelentkezés van, de a tanítóképző is mindig megtelik, sőt, a szakosztály iránt is megvan a kelendő érdeklődés. Ami elsősorban annak köszönhető, hogy a kollégium háttérintézményeként működő Bethlen Alapítvány révén sokkal hatékonyabban képesek összegyűjteni a gyerekeket a dél-erdélyi szórványból, mint a múltban. Elsősorban a keresztszülő-program jelenti a vonzóerőt, amely jelentős anyagi támogatást biztosít a bentlakó diákoknak.

Rehabilitálják a Bethlen-utcát

Nemcsak a kollégium, de közvetlen környezete is szépül. A Bethlen-utcát, ahol egykoron a tanári lakások álltak, egy évtizedes huzavona után sikerült kiüríteni: az államosított, majd visszaszolgáltatót házakból konténerlakásokba költöztették az évekig illegálisan ott tartózkodó lakókat.

Határozottan nyugodtabb lett a környék, állapítom meg, nem lehet már lépten-nyomon kéregető gyerekekbe botlani. A lelakott házakból több tonna szemetet szállított el az egyházkerület, amely most turisztikai célra hasznosítaná a nem kis küzdelem árán visszaszerzett ingatlanokat.

Lőrincz Helga alpolgármester elmondja: jelenleg az épületek felújításához készülnek tervek, és az engedélyeztetési folyamat zajlik. Turizmussal kapcsolatos beruházásokat álmodtak ide: borpincék, vendéglő, szálloda nyílhat a felújított ingatlanokban, amelyeket az egyház adna bérbe.

A Bethlen-utcát, ahol egykoron a tanári lakások álltak, egy évtizedes huzavona után sikerült kiüríteni